Dünya Ahîret Dengesi
Gönderen Kadir Hatipoglu - Aralık 23 2021 02:00:00

وَابْتَغِ
فِيمَا
اَتَيكَ
اللهُ
الدَّارَ
اْلاَخِرَةَ
 وَلاَ
تَنْسَ
نَصِيبَكَ
مِنَ
الدُّنْيَا
 وَاَحْسِنْ
كَمَآ
اَحْسَنَ
اللهُ
اِلَيْكَ
وَلاَ تَبْغِ
الْفَسَادَ
فِى
اْلاَرْضِ
اِنَّ اللهَ
لاَ يُحِبُّ
الْمُفْسِدِ&#16
10;نَ "Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi payını (nasibini) unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de ihsanda bulun ve yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah, bozgunculuk yapanları sevmez."[1] Mü'min müslümanlar, Allah'ın imtihan için kendisine verdiği dünyalık nimetlere sahip olduğundan dolayı şımaran ve haddini aşan Karun'a böyle nasihat ediyorlardı... Servet sarhoşu olup tamamen dünyevîleşen Karun, dühyaahiret dengesini bozmuş, ahireti unutup tamamen dünyaya yönelmişti... Onun bu şımarıklığı ve bu bozgunculuğu, sadece şahsiyle ilgili değildi... Bu, dengesizlik topluma da yansıyor, onun dışındaki olgun olmayan kişileri de etkiliyordu... Bu etkileşim, toplumu ifsad edip, dengesizlikten dolayı huzursuzluğu gündeme getiriyordu... Bu, toplumsal fesad ve huzursuzluk, ayeti kerimede şöyle beyan olunmuştur:
فَخَرَجَ
عَلَى
قَوْمِهِ فِى

زِينَتِهِ
قَالَ
الَّذِينَ
يُرِيدُونَ
الْحَيَوةَ
الدُّنْيَا
يَالَيْتَ
لَناَ مِثْلَ
مَا اُوتِىَ
قَارُونُ
اِنَّهُ
لَذُو حَظٍّ
عَظِيمٍ "Böylelikle kendi ihtişamlı süsü içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını istemekte olanlar: 'Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o, büyük bir pay sahibidir" dediler."[2] Dikkat edilirse, Karun'un azgınlığından dolayı toplumda bir dengesizlik olmuş, bir ifsad meydana gelmiştir... Bundan dolayı ehli iman ve ehli akıl olanlar, Karun'a nasihat ediyorlar: "Allah Teâlâ'nın sana vermiş olduğu çok mal ve nimeti, senin için ahiret yurdunda sevab kazandıracak, çeşitli ibadetler ve Allah'a yaklaştıracak şeylerle Rabbine itaatta kulları. Allah'ın sana mubah kılmış olduğu yeme, içme, giyim, mesken ve benzeri şeylerle dünyadaki nasibini de unutma. Şübhesiz senin üzerinde Rabbinin hakkı olduğu gibi, nefsinin de ailenin de, ziyaretçilerinin de hakları vardır. Her hak sahibine hakkını ver."[3] Ebedî olan, fâniyle değiştirilip; fâni olan, ebedî olana tercih edilecek olunursa, yeryüzünde büyük fesad ve korkunç fitne olur... İnsanlık tarihi boyunca insanlık âleminin içine düştüğü buhran ve kargaşa, bu yüzden oluşmuştur... Dünya ahiret dengesinin bozulduğu ve dünyevileşilen bütün toplumlar, önü alınmaz bir anarşinin ve kan dökücü bir terörün içine yuvarlanmışlardır... Karun'un servete tapınması ve bütün gücü kendinde görüp, Allah'ın gücünü unutunca, içinde bulunduğu toplumu bozmağa başladı... Birçok mal hırsına kapılan kişiler, onun gibi olmak isteğiyle harekete başladılar...
وَقَالَ
الَّذِينَ
اُوتُوا
الْعِلْمَ
وَيْلَكُمْ
ثَوَابُ
اللهِ خَيْرٌ
لِمَنْ
اَمَنَ
وَعَمِلَ
صَالِحًا
وَلاَ
يُلَقَّيهَا
اِلاَّ
الصَّابِرُو&#16
06;َ "Kendilerine ilim verilenler ise: 'Yazıklar olsun size! Allah'ın sevabı, iman eden ve salih

amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır. Buna da, sabredenlerden başkası kavuşturulmaz' dediler."[4] Kendilerine Allah tarafından ilim verilenler ve bu ilmi yerinde kullananlar, bozguncu Karun'un toplumda yaptığı ifsadı görüyor ve önlemeye çalışıyorlar... Dünyaya onda kalacak kadar, ahirete ise, onda yaşanacak kadar değer verilmelidir... Böyle davranıldığı takdirde dünyaahiret dengesi kurulur ve gerek ferdin iç huzuru, gerekse toplumun ihtiyaç duyduğu huzur sağlanmış olur... Selefimiz olan ve yeryüzünün en hayırlı nesli ashâbı kirâm'ın hayatına baktığımız zaman bu dengeyi çok güzel kurulmuş şekliyle görüyoruz... Onlar, gece zahit, gündüz mücahit idiler... Onlar, Allah'ın kendilerine verdikleriyle ahiret yurdunu arıyor ve dünyadaki paylarını unutmuyorlardı... Onlar; şu ilâhî beyanın farkında idiler: وَمَآ اُوتِيتُمْ مِنْ شَىْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللهِ خَيْرٌ وَاَبْقَى اَفَلاَ تَعْقِلُونَ "Size verilen her şey, yalnızca dünya hayatının metaı ve süsüdür. Allah katında olan ise, daha hayırlı daha süreklidir. Yine akıllanmayacak mısınız?”[5] İnsanoğluna verilen nimet, ne kadar çok olursa olsun, hepsi, dünya hayatının bir süsü olup bir zamanlıktır... Hepsi fâni, hepsi geçicidir.. Böyle olduğu için bunlara verilecek değer, kendileriyle kalındığı kadar ve kendilerinden faydalanıldığı kadar olmalıdır... Bu nimetler, helâl ve temiz olmakla hayırlıdırlar, fakat Allah'ın katında olan insanlar için çok daha hayırlıdır... Bu dünya hayatının süsü olan mal, ne kadar faydalı olursa olsun, gelip geçici olması, onun değişmez kaderidir... Fakat Allah katındaki nimetler ebedidir, ne biter ne de eksilir... Rabbimiz şöyle buyurur: مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ "Sizin yanınızda olan tükenir, Allah'ın katında olan ise, kalıcıdır. Sabredenlerin karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle Biz muhakkak vereceğiz"[6] مِنْ عِنْدِ اللهِ وَمَا

عِنْدَ اللهِ
خَيْرٌ
لِلاَبْرَار&#16
16; "İyilik yapanlar için Allah'ın katında olanlar daha hayırlıdır"[7]
اَللهُ
يَبْسُطُ
الرِّزْقَ
لِمَنْ
يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ
وَفَرِحُوا
بِالْحَيَوة&#16
16; الدُّنْيَا
وَمَا
الْحَيَوةُ
الدُّنْيَا
فِى
اْلاَخِرَةِ
اِلاَّ
مَتَاعٌ "Allah, dilediğine rızkı genişletir yayar ve daraltır da. Onlar ise, dünya hayâtına sevindiler. Oysa ki dünya hayatı, ahirette (ki sınırsız mutluluk yanında geçici) bir metadan başkası değildir "[8]
بَلْ
تُؤْثِرُونَ
الْحَيَوةَ
الدُّنْيَا
وَاْلاَخِرَ&#15
77;ُ خَيْرٌ
وَاَبْقَى "Hayır siz, dünya hayatını seçip üstün tutuyorsunuz. Ahiret ise, daha hayırlı ve daha süreklidir."[9] Katıksız iman sahibi ve yüksek derecede firaset elde etmiş olan muvahhid mü'minler, ayeti kerimelerde Rabbimiz Allah'ın beyan buyurduğu hakikatlere iman etmiş ve idrakına varmışlardır... Bundan dolayı dünyaahiret dengesini istenilen bir kıvamda tutmaya gayret ederler... Onlar, Allah'ın kendilerine helâlinden rızık olarak verdiği şeyleri, dünyada yetecek paylarını unutmadan ahiret için harcarlar... Ahirette yurtların en güzeli olan cennet için sarf ederler mallarını ve canlarını... Cennet özlemiyle hayırda yarışırlar... Her zamanda ve her mekânda iyilik ve hak üzere olmaya gayret ederler... İmanlarını kuvvetlendirecek ve ahiretteki cennet yurduna sahip olacak salih ameller işlemede devam olmaya gayret gösterirler... Onlar, mal zenginliğinden ziyade gönül zenginliğine önem verirler. Gönüllerini, içinde hiç bir şek ve şüphe bulunmayan katıksız İman ile, tükenmeyen hazine olan kanaat ile, Allah korkusu ve Allah muhabbeti ile doldurur, zenginleştirirler... Gönülleri, manevî huzur ile dopdoludur... Muvahhid mü'minler, Allah'ın dostlarıdırlar... Onlar için korku ve mahzun olmak yoktur... Çünkü onlar, bütün rükunleriyle iman etmiş ve bütün şartlarına uyarak takvaya ulaşmışlardır... Dünya hayatında da, ahirette de müjde onlaradır... Bu bir sünnetullahdır ve sünnetullahda değişme olmaz... Büyük kurtuluş ve mutluluk da bundan başka bir şey değildir...” [10] Ebû Hüreyre (r.a.)'ın rivayetiyle şöyle buyurur

Rasûlullah (s.a.s.): لَيْسَ
الْغِنَى
عَنْ
كَثْرَةِ
الْعَرضِ
وَلَكِنَّ
الْغِنَى
غِنَى
النَّفْسِ
"Çok malla zengin olunmaz. Gerçek zenginlik kalb zenginliği gönül zenginliğidir."[11] Rabbimiz Allah şöyle buyurur:
يَوْمَ لاَ
يَنْفَعُ
مَالٌ وَلاَ
بَنُونَ
اِلاَّ مَنْ
اَتَى اللهَ
بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ "Malın da, çocukların da bir yarar salamadığı günde. Ancak Allah'a salim bir kalp ile gelenler başka."[12] Muvahhid mü'min gönlü zengin, imanı sağlam ve ameli salih olduktan sonra, helâl yoldan kazanılan, yine Allah yolunda helâl yerlere harcanan mal, onun için çok hayırlı ve çok güzeldir... Muvahhid mü'min, servet sahibi olacak olmasına ama, dünyaahiret dengesini bozmamak kaydıyla... Nefsi emmaredeki Karunluk duygularına köle olmamak şartıyla... Mal ve servet, ona hâkim olmamak, kendisi onlara hâkim olmak şartı ile zengin olan mü'min müslüman ne güzeldir!.. Hayır ve bereket onun içindir!.. Helâl ve temiz yoldan kazanıp, Allah yolunda helâl bir şekilde infak eden ve bununla ahiret yurdunu arayan, dünyadaki payını da unutmayan mü'min müslüman, en hayırlı insandır... Onun hem gönlü zengin, hem kasası... O, mal konusunda hırslı değildir... O, mal biriktirmez... O, kendisine Rabbi Allah tarafından verilen rızkı gereği gibi harcar... O, fakirlerin, yetimlerin ve miskinlerin yardımına koşar... Mal ve servet dengesi, onun gönlünde yer almaz... Mal ve servet, onun için geminin altındaki su gibidir... Nasıl ki, su geminin altında olur, gemi suyun üstünde olursa, arzu edilen denge ve huzur sağlanıyor ve gemi rahat bir şekilde yüzüp istenilen selâmet limanına ulaşıyorsa, aynen öyle!.. Eğer su, geminin içine girer, gemi su almaya başlarsa, elbette bu durum, gemi için felaket olur ve gemi batar... Dünya malı, bir deniz gibidir, insanın gönlü gemiye benzer... Gemi, sapasağlam olup denizin üzerinde bulunur, suyun üstünde durursa bir kurtuluş olur... Yok, su geminin içine girer, üstüne çıkarsa onu batırır ve bu bir helak olma hâlidir!.. Muvahhid mü'min emrolunduğu gibi dosdoğru olup, dünyaahiret dengesini koruduğu takdirde, helâl yoldan kazanıp, helâl yolda harcadıktan sonra çok zengin olması takdir edilecek bir haldir... Her konuda olduğu gibi bu konuda da, Allah ve Rasûlullah (s.a.s.)'ın emrine göre hareket edip, selefimiz ashâbı kiram gibi davranırsa, onun için bulunmaz bir nimettir... Bu hâl, onun için dünyada da, ahirette de en hayırlı olup, bir kurtuluş müjdesidir... Amr b. Âs'ın rivayetiyle Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurur: "Ya Amr, salih kimse için, hayırlı mal ne güzeldir!"[13] Sa'd b. Ebû Vakkas (r.a.)'dan: Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Şüphesiz ki Allah, muttaki, zengin ve kendi halindeki kulu sever."[14] İşte böyle!... Helâl ve temiz mal,

azlığıyla çokluğuyla, salih, muttaki ve kendisini ibadete verip Rabbi Allah'ın rızasıyla sevgisini kazanan mü'min müslüman kula çok iyi yakışır... Zaten böyle helâl bir mal, bu vasıftaki mü'min müslümandan başkasına da yakışmaz... Çünkü bu vasıfta olmayan, o malın kıymetini bilmez ve Karunî duygularla, o malı telef eder... Rabbimiz Allah şöyle buyurur:
وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
الدُّنْيَا
نُؤْتِهِ
مِنْهَا
وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
اْلاَخِرَةِ
نُؤْتِهِ
مِنْهَا
وَسَنَجْزِى
الشَّاكِرِينَ "Kim dünyanın yararını isterse ona, ondan veririz. Kim ahiret sevabını sterse ona da ondan veririz. Biz, şükredenleri pek yakında ödüllendireceğiz."[15] İmam Kurtubî (rh.a.), bu ayetin tefsirinde şöyle diyor:
وَمَنْ
يُرِدْ
ثَوَابَ
الدُّنْيَا
نُؤْتِهِ
مِنْهَا “Kim dünya nimetini isterse ona, ondan veririz." Burada dünyanın yararından maksat ganimettir. Bu buyruk, ganimet arzusu ile yerleştirildikleri yerleri terk eden kimseler hakkında inmiştir. Bunun, ahireti bir kenara bırakıp dünyayı isteyen herkes hakkında umumi olduğu da söylenmiştir. Biz ona, dünyadan kendisi için kısmet olarak tayin edilen miktarı veririz, demektir. Kur'ânı Kerim'de bir başka yerde şöyle buyurulmaktadır:
مَنْ كَانَ
يُرِيدُ
الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا
لَهُ فِيهَا
مَا نَشَاءُ
لِمَنْ
نُرِيدُ
ثُمَّ
جَعَلْنَا
لَهُ
جَهَنَّمَ
يَصْلَيهَا
مَذْمُومًا
مَدْحُورًا "Kim bu

çabucak geçeni (dünyayı) isterse, biz de buradan dilediğimize, dilediğimiz şeyi çabucak veririz"[16] وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ اْلاَخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا "Kim de ahiret mükafatını dilerse, buna da ondan veririz" Yani ona, şanı yüce Allah'ın açıkladığı şekilde, dilediği kimselere hasenatının ecrini kat kat vereceğini belirttiği üzere, amelinin karşılığı mükafatını veririz. Şöyle de açıklanmıştır: Bu buyrukla, (Uhud Savaşı'nda) Abdullah b. Cübeyr ile yerini terk etmeyen ve öldürülünceye kadar yerinden ayrılmayan okçuların kast edildiği de söylenmiştir. "Biz, şükredenleri mükafatlandıracağız" bozguna uğrayıp geri kaçmadıkları için mükâfat olmak üzere, onlara ebedî ecir vereceğiz demektir. Bu da, daha önce ahirette daha fazla mükâfat verileceğine dair buyrukları tekit etmektedir. "Biz, şükredenleri mükâfatlandıracağız" yani, kâfirlerin, kendilerinin elde ettiklerinden mahrum bırakıldıkları vehmine kapılmasınlar diye, dünyada onlara rızıklarını vereceğiz, anlamına geldiği de söylenmiştir."[17] İmam İbn Kesir (rh.a.) da şunu beyan eder: "Ameli sadece dünya için olan kişi, dünya (malından) Allah'ın kendisi için takdir buyurduğu kadarını elde eder. O kimse için artık ahiretten bir nasib yoktur. Kim de ameliyle ahiret hayatını kasdederse, Allah, dünyada ona nimet verdiği gibi, ahirette istediğini de ona verir."[18] Rabbimiz Allah şöyle buyurur: مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ اْلاَخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِى حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِى اْلاَخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ "Kim ahiret ekinini isterse, Biz ona, kendi ekininde arttırmalar yaparız. Kim dünya ekinini isterse, ona da ondan veririz, ancak onun ahirette bir nasibi yoktur"[19] İmam İbn Kesir (rh.a.) bu ayeti şu şekilde tefsir etmiştir: مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ اْلاَخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِى حَرْثِهِ "Kim ahiret ekinini (ahiret amelini) isterse, onun ekinini arttırırız" Onu, güçlendirir, yaptığı işte ona yardımcı olur, gelişmesini ve çoğalmasını arttırırız. Bir iyiliği on katından

yediyüz katına, Allah'ın dilediği kadar katlara yükselterek mükafatlandırırız. Kim de dünya ekinini isterse, kimin çalışması dünyadan bir şey elde etmek için olursa ve kimin ahiret için hiçbir düşüncesi olmazsa, ona da ondan veririz. Allah Teâlâ onu, ahiretten mahrum eder. Şayet dilerse ona, dünyayı verir, dilemez ise, o kişi ne dünyayı, ne de ahireti kazanabilir. Bu şekilde ve bu niyetle çalışan kimse, ancak dünyada ve ahirette kazançsız bir alışveriş yapmış olur." [20] Ubey b. Ka'b (r.a.)'ın rivayetiyle Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurur: "Bu ümmeti, Allah katındaki şeref ve mertebeleriyle, O'nun yardım ve inayeti ile müjdeleyiniz. Fakat onlardan her kim, ahiret amelini dünyalık kazanmak için yaparsa, ahirette hiçbir nasibi olmayacaktır."[21] Yegâne Rabbimiz Allah (azze ve celle)'nin ayetleri yegâne önderimiz Rasûlullah (s.a.s.)'in hadisleri ve muhterem İslâm ulemâsından imamların beyanlarına dikkat edilecek olunursa, dünyadan eletek çekilsin, herkes kendi köşesinde vakit geçirsin, dünya malıyla uğraşılmasın, ticaret alışverişine karışılmasın, bir hırkabir lokma ile dünya hayatı tamamlasın diye bir şey söylenmiyor... Aksine dünyaahiret dengesini bozmamak kaydıyla, helâl ve temiz yoldan kazanmak şartıyla zenginlik tavsiye ediliyor... İman zenginliği, gönül zenginliği, fikir zenginliği, ilim zenginliği, sıhhat zenginliği, Allah yolunda infak etme zenginliği, izzet sahibi bir şahsiyet zenginliği ve helâl mal zenginliği bu tavsiyedendir... Abdullah b. Ömer (r.a.)'dan: Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: وَالْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى "Yüksel el, alçak elden daha hayırlıdır. (veren el alan elden üstündür.) Çünkü yüksek el, infak edici (yani verici), alçak el ise, isteyici (yani dilencilerdir” [22] İslam hukukunun hakim olmadığı İslâm topraklarında haramlar iktidar yapılmış, helâller mahkum kılınmış iken, mü'min müslümanların dünya ahiret dengesini sağlaması elbette çok zordur... Önemli olan bu zoru başarabilmektir... Önemli olan fısk ve fücura düşmeden Allah'ın sevdiği takva ölçüşünce hareket etmektir... Helâl olan azlık, elbette çok olan haram ile kıyas edilmeden tercih edilir... Mü'min müslümanların, az gibi görünen helâl kazançtaki ilâhî rahmeti, rahmanı bereketi bilmeleri ve inanmaları, imanlarının gereğidir... Dünyadaki paylarını unutmadan, bütün çalışmaları ebedî yurt olan ahiret için olmalıdır... Dünya, ahiretin tarlasıdır... Kim burada ne ekerse, orada onu biçer... Kim buradan ne göndermişse, orada karşısına gelecek odur... Bundan dolayı dünya hayatını, ahireti kazanmak ve yurtların, mekanların en güzeli olan cenneti elde etmek için harcamak lazımdır... Dünya ahiret dengesini gerektiği ölçüde kurmak, Allah'ın ve Rasûlullah (s.a.s.)'in emrettiği gibi davranmak ile gerçekleşir... Ahireti kazanmak için çalışan mü'min müslümanların, dünyadaki paylarını unutmamaları, onların üzerinde yapılması gerekli olan kulluk vazifelerindendir... Rasûlullah (s.a.s.)'in katiplerinden olan Hanzalâ elUseydî (r.a.) şöyle anlatıyor: Bana, Ebû Bekr, tesadüf etti de: “Nasılsın ya Hanzala? Dedi. Ben: “Hanzala münafık oldu, dedim. “Sübhanallah! Sen ne söylüyorsun? dedi. “Rasûlullah (s.a.s.)'in yanında bulunuyoruz. Bize cenneti, cehennemi hatırlatıyor, hatta onu, gözle görmüş gibi oluyoruz. Rasûlullah (s.a.s.)'in yanından çıktıktan sonra ise,

zevcelerle, çocuklarla, geçim dalgalarıyla meşgul oluyoruz. Bu sebeple bunların çoğunu unutuyoruz, dedim. Ebû Bekr: “Vallahi, biz, böyle şeylere rastlıyoruz, dedi. Ebû Bekr ve ben yürüdük ve Rasûlullah (s.a.s.)'in yanına girdik. Ben: “Hanzala münafık oldu ya Rasûlullah, dedim. Rasûlullah (s.a.s.): "Ne o?" diye sordu. “Ya Rasûlullah, senin yanında bulunuyoruz. Bize cenneti ve cehennemi hatırlatıyorsun. O derece ki, gözümüzle görmüş gibi oluyoruz. Senin yanından çıktığımız zaman zevcelerle, çocuklarla ve geçim dalgalarıyla meşgul oluyoruz. Bunların çoğunu unutuyoruz, dedim. Rasûlullah (s.a.s.): "Nefsim yedi kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki, siz, benim yanımda bulunduğunuz hâl üzere ve zikretmeye devam ederseniz, sizinle melekler döşekleriniz üzerinde ve yollarınızda müsafaha ederler. Ve lâkin ya Hanzala, bazı zaman böyle, bazı zaman şöyle" buyurdu. Bunu üç defa tekrarladı.[23] İmam Müslim (rh.a.) bu babın başlığını şöyle tesbit etmiştir: "Ahiret İşleri Hakkında, Zikir, Fikir ve Murakabeye Devamın Fazileti. Bazı Vakitlerde Bunu Terkedip Dünya ile Meşgul Olmanın Cevazı Babı." Aynı hadisin bir başka rivayeti şöyledir: Hanzala elUseydî (r.a.)'dan: Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurdu: "Sizler, benim yanımda olduğunuz gibi, (benden ayrıldıktan sonra da) aynı şekilde olsanız melekler, sizleri kanatlarıyla gölgelendirir. "[24] Bu hadisin şerhinde şunlar beyan edilmiştir: "Hanzala münafık oldu" cümlesinin mânâsı, münafık olmaktan korktu, demektir. Çünkü Peygamber (s.a.s.)'in meclisinde bulunduğu zaman kendisini, ahiret korkusu kaplar, bu hâl, murakabe ve fikre dalmasından belli olurdu. Oradan ayrıldıktan sonra ise, zevcesiyle, çocuklarıyla ve dünya maişetiyle meşgul olurdu. Nifakın aslı, içinde gizlediği kötülüğün aksini meydana çıkarmaktır. Hz. Hanzala, bu yaptığının nifak olmasından korkmuştu. Ebû Bekr (r.a.) da aynı şeyi yaptığını söyleyince Hz. Peygamber, bu yaptıklarının nifak olmadığını, daimî şekilde fikir ve murakabede bulunmaları lazım gelmediğini kendilerine haber vererek, onları teselli buyurmuştur. Taberî diyor ki: "Allah Teâlânın, insanlık alemindeki âdeti, insanı meleklerle şeytanlar âleminin arasında orta hâlde yaratmak olmuştur. Melekleri, sırf hayır işlemek için yaratmış. Onlar, emrolunduklarını yaparlar. Şeytanlara da, şer ve iğva kabiliyeti vermiştir. Onlar, hiç ibadet etmezler, insanlık âlemini renkli yaratmıştır. İşte Rasûlullah (s.a.s.): "Ya Hanzala, bazı zaman böyle, bazı zaman şöyle" buyurmakla buna işaret etmiştir."[25] Dünyaahiret dengesini sağlamak için, İslâm ilkelerine hassasiyetle dikkat etmeli ve itaat edilmelidir... Hep ahiret işleriyle meşgul olurken, dünyadaki payı unutup ihmal etmemeli... Dünya işlerine tamamen dalıp ahiret unutulmamalıdır... Rasûlullah (s.a.s.)'in: "Bazı zaman böyle, bazı zaman şöyle!" buyruğunu kendilerine şiar edinen muvahhid mü'minler, dünyaahiret dengesini çok sağlam bir şekilde kurarlar. Rabbimiz Allah şöyle buyurur:
تِلْكَ
الدَّارُ
اْلاَخِرَةُ
نَجْعَلُهَا
لِلَّذِينَ
لاَ
يُرِيدُونَ
عُلُوًّا فِى
اْلاَرْضِ
وَلاَ
فَسَادًا

وَالْعَاقِبَةُ
لِلْمُتَّقِينَ "İşte ahiret yurdu, biz onu, yeryüzünde böbürlenmeyenlere ve bozgunculuk yapmak istemeyenlere (armağan) kılarız. (Güzel) sonuç, takva sahiplerinindir. مَنْ
جَآءَ
بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ
خَيْرٌ
مِنْهَا
وَمَنْ جَاءَ
بِالسَّيِّئَةِ فَلاَ
يُجْزَى
الَّذِينَ
عَمِلُوا
السَّيِّئَاتِ اِلاَّ مَا
كَانُوا
يَعْمَلُونَ Kim bir iyilikle gelirse, artık onun için daha hayırlısı vardır. Kim bir kötülükle gelirse, artık kötülükleri yapanlar, yalnızca yaptıklarıyla karşılık görürler:"[26] İmam Fahrüddin erRâzî (rh.a), bu ayetin tefsirinde şunları söylüyor: "Ayetteki, 'işte ahiret yurdu' ifadesi, onun yüceliğini ve üstünlüğünü anlatmak için söylenmiştir. Yani, 'bahsini duyduğun, sıfatları sana haber verilen şey işte odur.' demektir. Bu vaad, sadece kibirlenmeme ve fesadı bırakma şartına bağlanmamış, aynı zamanda onların, bunu, düşünmemeleri ve kalplerinin ona meyletmemesi şartına bağlanmıştır. Nitekim Hz. Ali (r.a.) şöyle demiştir: "Eğer bir kimseyi ayakkabısının kayışının, arkadaşının ayakkabısının kayışından daha güzel oluşu, kendini beğenmeye sevk ederse, o da, bu ayetin muhtevasına dahildir." Keşşaf sahibi, şöyle der: "Hak Teâlânin: اِنَّ
فِرْعَوْنَ
عَلاَ فِى
اْلاَرْضِ "Gerçekten Firavun, o yerde tegallübe kalktı"[27] ayetinden ötürü, tegallubü (büyüklük taslamayı) Firavun'a, "yeryüzünde fesad arzusuna düşmeyecekler" ifadesinden dolayı fesadı, Karun'a verip, "kim Firavun ve Karun gibi olmazsa, işte ahiret yurdu onundur diyen ve fakat cennet için de takvayı şart koşan, "iyi akıbet muttakilerindir" cümlesini düşünmeyen kimse, boşuna heveslenmektedir. Halbuki yapılması matlup olan Hz. Ali (r.a.)'ın yaptığı gibi bu ayetten takva dersi almaktır."[28] Güzel sonuç, yeryüzünde böbürlenmeyen ve fesad çıkarmayan, her zaman ve her yerde insanlığın iyiliğini ve hayrını dileyen muttaki mü'min müslümanlara aittir... Ebû Hüreyre (r.a.)'ın rivayetiyle Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurur: "Bir kimse, Allah için tevazu gösterirse Allah, onu ancak yükseltir."[29] Iyat b. Hımar (r.a.)'dan: "Rasûlullah (s.a.s.), bir gün hutbe okumak üzere aramızda ayağa kalktı şöyle buyurdu: "Şüphesiz ki, Allah bana, sizin tevazu göstermenizi bildirdi. Tâ ki kimse kimseye karşı

böbürlenmesin, kimse kimseye tecavüzde bulunmasın."[30] Ancak bu hadisi şeriflerde vasfedilen muvahhid mü'minler, insanlar arasında adalet dengesini kurar, toplumun huzurlu olmasını sağlarlar... Müstekbir tagutlar, tarihin her devrinde toplumu ifsad etmiş ve sosyal barışı bozmuş, kitleleri anarşiye sürüklemişlerdir... Konunun yeniden gündeme gelmesi, dünya ahiret dengesinin tekrar sağlanması için, insanların yaratılış gayelerine uygun bir inanç ile tavır sergilemeleri gerekir...

[1] Kasas: 28/77. [2] Kasas: 28/79 [3] İbn Kesir, Hadislerle Kur'ânı Kerim Tefsiri, Çev. Dr. Bekir KarlığaDr. Bedrettin Çetiner, İst. 1986, C. II, Sh. 6240. [4] Kasas: 28/80 [5] Kasas: 28/60 [6] Nahl: 16/96. [7] Ali İmrân: 3/198 [8] Ra'd: 13/26. [9] A'lâ: 87/16-17. [10] Bkz. Yunus: 10/6264. [11] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları:7/444-446.. [12] Şuarâ: 26/88-89 [13] İmam Buhârî, Edebü'lmüfred, B. 140, Hds. 299. [14] Sahihi Müslim, Kitabü'zZühd ve'rRekaik, hds ll. [15] Ali İmrân: 3/145. [16] İsa: 17/18 [17] İmam Kurtubî, elCami'u liahkâmi'1Kur'ân, Çev. M. Beşir Eryarsoy, İst. 1997. C.4, Sh.407. [18] İbn Kesir, A.g.e., C.4, Sh. 1378. [19] Şûra: 42/20. [20] İbn Kesir, A.g.e., C.13, Sh.7095. [21] Ahmed İbn Hanbel, A.g.e., C.I, Sh.57, Hds.177. İbn Kesir, A.g.e., C.13, Sh.7095, Sevrî'den. [22] Sahihi Buhâri, Kitabü'zZekat, B.19, Hds. 32 [23] Sahihi Müslim, Kitabü'tTevbe, B.3, Hds. 1213 Süneni Tirmizî, Kitabü Sıfati'lkıyâme, B.14, Hds. 2569. [24] Süneni Tirmizî, Kitabü Sıfati'lkıyâme, B.14, Hds. 2569. Kitabü Sıfati'lcenne, B. 2, Hds. 2646. [25] Ahmed Davûdoğlu, Sahihi Müslim Tercüme ve Şerhi İst. 1980, C. ll, Sh. 9798. [26] Kasas: 28/83-84. [27] Kassas: 28/4 [28] Fahrüddin erRâzî, Tefsiri KebirMefâtihü'1ğayb, Çev. Prof. Dr. Suat Yıldırım, [29] Sahihi Müslim, Kitabü'lBirri vessıla B. 20, Hds. 69. [30] Sahihi Müslim, Kitabü'lCennet, B.17, Hds. 64.

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler